

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd Constantinus vbi rescuierat inter espiscopos contentionem &
disparam Paschatis celebrationem, admodum id dolenter ferens, Osium ...
. Capvt XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

oravit ne istud faceret. Quare cum Alexander quæ plurimos videret tū specie bonæ vitæ graues, tū probabiliter dicendo perdisertos, Arianis subsidio venire, & maximè omnium Eusebium eo tempore Nicomediæ episcopum, virum illustré, & in aula imperatoris magno in honore habitū, scripsit ad omnes ubique episcopos, ne cum illis communicarent. Unde ardor utriusque partis multò magis accensus est, & acrior, ut assolet, excitata contentio. Nam ubi fautores Eusebii Alexandrum sæpius orantes, minimè exorare possent, veluti affecti contumelia, iniquo animo ferre, & opinionem Arianii longe maiore animorum contentione defendere cœperunt. Atque concilio in Bithynia coacto, scribere ad omnes episcopos, ut Arianis, tanquam cum rectè de fide sentientibus communicarent: efficerentque, ut Alexander quoque ipsorum amplecteretur communionem. Cæterum ubi conatus eorum parum successit ex sententia propterea, quòd Alexander haud quaquam ipsis cederet, Arrius mittit legatos ad Paulinum episcopum Cyri, & Eusebium cognomento Paphilum, ecclesiam Cæsareæ Palæstinæ gubernantem, & Paterophilum episcopum Scythopolis, petitque ut potestas sibi, utpote gradū presbyterij ante adepti, unà cum suis permitatur, populū sibi fauentem ad conuentus vocandi. Nam consuetudin fuisse Alexandriæ, sicuti nūc est, ut licet vnus omnibus præesset episcopus, presbyteri tamen separatim ecclesias retinerent, populūque sibi commissum ad conuentus cogerent. Isti cum alijs etiam episcopis in Palæstina in vnum congregati, postulationi Arianii suffragati sunt: iusseruntque ut primum ipsi inter se conuentus quidem agerent, sed tamen se subijcerent Alexandro, & ut de pace cum eo faciendâ, deque communiōne mutua agere nō desisterent.

Quòd Constantinus ubi rescuerat inter episcopos contentionem & disparem Paschatis celebrationem, admodum id dolenter ferens, Osium Hispanum Cordubæ episcopum, qui illorū controuersiam dirimeret, & litem de obseruando paschate componeret, Alexandriam mittebat.

CAPVT XV.

C 3

Quòd

SOZOMENI HISTOR.

AT vero cum multa concilia de hac re in Aegypto celebrata fuissent, & ita exardesceret contentio, ut ad ipsam imperatoris aulam pervaderet, imperator Constantinus non mediocriter animo commotus est, propterea, quod cum religio Christiana iam recens crescere incepisset, opinionum dissensio multos à fidei Christianae professione penitus auertit. Qua de re Arium & Alexandrum in crimine manifestò vocavit: & per literas illos eò redarguit, quod controuersiam, quae cætero quin occultari potuerat, in apertum protulissent, & contrarijs studijs inflammatis, tanta cum contentione mouissent ea, quae neque, omnino quae renda, neque complectenda animo, & si fortè complexi fuissetis, silentiò tamen tegenda erant. Fieri enim potest, ut homines, tametsi in quadam religionis parte dissentiant, non mutuum tamen inter ipsos concordiam dirimant. At de diuina prouidentia vnam eandemque fidem tenere necesse est. Quod autem ad eiusmodi subtiles & argutas quaestiones attinet, etiam si non in vna consentiant opinione, tamen consentaneum est eam in interiore cogitatione continere. Iussit igitur ut inani de his rebus disceptatione deposita, concordiam inter ipsos seruarent. Dolere enim se non mediocriter, quòd cum magno studio flagraret, vrbes in oriente sitas inuisendi, eorum contentione aditus sibi praclusus fuisset. Atque haec quidem Alexandro & Ario scripsit Constantinus, partim quo eos incusaret, partim quò ad pacem cohortaretur.

Porro autem cum certior factus esset, quosdam esse, qui diem festum Paschae alio penitus more ac modo, quam ceteros omnes celebrare, acerbè quoque tulit. Nam nonnulli vrbes versus Orientem incolentes, illo tempore ab alijs de hoc festo agendo dissensere: qui & si à communione mutua minimè temperarunt, istud tamen festum, propius ad Iudeorum consuetudinem accedentes, celebrare soliti sunt: qua quidem dissensione splendorem festi magno opere obscurarunt. Itaque à Constantino vehementer laboratum est, ut dissensione de vtraque re suscepta ecclesiam prorsus liberaret. Ac quoniam hoc malum, si modò ante, quam ad plures manaret, coerceretur, sanari posse existimabat, idcirco misit virum, quem circa se habebat, fide & vitae integri

integritate præstantem, & superioribus temporibus ob varias religionis Christianæ confessiones admodum nobilitatū, Osū dico, episcopū Cordubæ, quò illos, qui in Aegypto de fide digladiabantur, tum hos, qui in oriente de festo paschatis dissentiebant, ad concordiam reduceret.

De Concilio Nicææ propter Arium coactō.

CAPUT XVI.

Verū ubi contrā, quā expectabat, res succederet, & cōtentio reconciliationē concordie impediret, Osusq; ad pacem faciendam missus, re infecta reuenteretur, Constantinus indicit bellū Nicææ, vrbis Bythinie, scribitque ad omnes ecclesiarum præfides, vt ad diem præstitū adsint. Huic cōcilio interfuere ex episcopis, qui sedes tenebant apostolicas, Macarius Hierosolomorum antistes, Eustatius episcopus Antiochie Orontem fluiū tangētis, & Alexander Alexandria propter Lacum Maream sitæ. Iulius aut episcopus Romanus etate quidē ingrauescēte præpeditus, absuit: Sed Vitus & Vincentius eiusdem ecclesie presbyteri pro illo adfuere. His accessere alij quā plurimi honesti & boni viri ex variis nationibus collecti: quorum alij non modo intelligendo prudenter, & disertè dicendo pollebant, verum etiam tum sacrarum literarū cognitione, alioque doctrinæ genere præstabant, tum pia viuendi ratione admodū excelebant: alii autem qui ob vtrāq; re sunt magnam laudē consecuti. Aderant episcopi, numero circiter trecenti & viginti: aderat quoque presbyterorum & diaconorum, qui eos (vt est verisimile) comitabantur, multitudo non exigua. Aderant etiam vnā viri disserendi periti, qui illis inter disputādum subsidio essent. Multi aut ex numero sacerdotū, qui, vt euenire solet, tanquā ad causas suas ac priuatas disceptandas in vnū cōuenerant, tēpus opportunū sibi iā oblatū putarūt, ad res eas corrigendas, q̄ ipsorum animos offendissent. Itaq; singuli libellū de criminibus quæ aliis obijcerēt imperatori offerre, & peccata in se admissa iam antè exponere cœperunt. Cum autem istud in dies ferè singulos accideret, dat mandatum imperator, vt singuli, crimina, quæ aliis obiicere constituerant, ad certum diem proponerent. Vbi dictus dies venit

C iiii impe-